

250+ rodzajów specjalizacji pielęgniarskich

*Od problemu „ogólnego niedoboru pielęgniarek”
do „specjalistycznych możliwości pielęgniarskich”*

*Spostrzeżenia na temat obecnego śladu pielęgniarek specjalistycznych w europejskim
systemie opieki zdrowotnej i przyszłości*

Tłumaczenie na język polski:

Dr n. o zdr. Sabina Krupa

Dr hab. n. med. Wioletta Mędrzycka - Dąbrowska

European Specialist Nurses Organization

Ber Oomen

Senior Advisor ESNO

Netherlands

www.esno.org

secretariat@esno.org

23 – July - 2021

WSTĘP

Kiedy pojawia się kryzys, który wymaga pilnego, krótkoterminowego rozwiązania, nie czas na szukanie długoterminowych odpowiedzi. Nie ma sensu zmieniać krajowej polityki gospodarki wodnej, gdy wiosenna fala tworzy powódź. To samo dotyczy obecnego braku wykwalifikowanych pielęgniarek. Musimy rozwiązać dzisiejszy problem; nie możemy się doczekać zmian w prawie, europejskiej dyrektywy o uznawaniu kwalifikacji zawodowych¹ czy mobilności zawodowej.

Niniejszy artykuł ma na celu przyjrzenie się niedoborowi pielęgniarek w kontekście dzisiejszego kryzysu zdrowotnego oraz omówienie dostępnych rozwiązań. Na początek zakończmy myśl ogólnego „niedoboru pielęgniarek”, ale zajmijmy się konkretnymi krytycznymi problemami personelu medycznego, które są logicznym wynikiem dekady politycznej - redukcja personelu pielęgniarskiego w celu sprostania budżetom opieki zdrowotnej, brak uznania specjalizacji pielęgniarskiej, brak rozsądnego odzwierciedlenia pracy względem wynagrodzenia i nieinwestowania w możliwości rozwoju kariery. Problem polega na tym, że jeśli dotykamy „problemu braku pielęgniarek jako problemu”, lepiej skoncentrujmy się na rozwiązaniu i możliwościach. Równolegle istnieje również błędne przekonanie, że wyspecjalizowane pielęgniarki są zbyt różnorodne, aby dotyczyć jednej grupy – co to, to nie. Nie są różnorodne, ale bogate w spektrum. Patrz na nie domenami, w których są możliwości, nie oglądaj się wstecz, jeśli chcesz stawić czoła przyszłości.

Dla czytelnika nie jest to rękopis naukowy, ale punkt wyjścia do debat i poszukiwania rozwiązań i inspiracji dla wszystkich pielęgniarek we wszystkich specjalnościach, aby zrozumiały, że to, co robią, to „nie tylko praca”, ale prawdziwy zawód opieki zdrowotnej i inwestycje bezlitosnego i wspierającego społeczeństwa obywatelskiego, aby wyrzec wrażenie, komu europejskie społeczeństwo obywatelskie przyklaskuje.

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32005L0036>

ZAWARTOŚĆ

WSTĘP.....	2
ZAWARTOŚĆ.....	3
ASYSTENCI OPIEKI ZDROWOTNEJ: POTENCJALNE ROZWIĄZANIE?	5
MOBILNOŚĆ I UZNANIE PIELĘGNIAREK.....	5
STAN	5
PROFIL KARIERY.....	5
STRATEGIA	6
ROZWIĄZYWANIE NIEDOBORÓW PIELĘGNIARKI POPRZEZ MOŻLIWOŚCI SPECJALIZACJI	6
10 KROKÓW W KIERUNKU ROZWIĄZANIA BRAKÓW PIELĘGNIARKI	6
RÓŻNORODNOŚĆ SPECJALISTYCZNYCH ZAWODÓW PIELĘGNIARKI: BŁOGOSŁAWIEŃSTWO	7
PRZEGLĄD JAKO WRAŻENIE	7
PRZYKŁAD PIELĘGNIARKI W PEDIATRII	7
PIELĘGNIARKI O SPECJALNOŚCI MEDYCZNEJ.....	8
PIELĘGNIARKI PRACUJĄCE W OKREŚLONYCH SPOŁECZNOŚCIACH	11
ZAAWANSOWANE DEFINICJE PIELĘGNACJI PRAKTYKI.....	12
DALSZE CZYTANIE.....	12

Przykład 1: Pielęgniarki OIOM w pandemii COVID-19

Podczas pandemii COVID-19 pojawiło się wezwanie do „bardziej intensywnej opieki pielęgniarskiej”. Rozwiązaniem było ściągnięcie tysięcy pielęgniarek z różnych specjalności. Pomimo ich ciężkiej pracy i poświęcenia spowodowało to wiele zamieszania, ponieważ wiele z tych pielęgniarek nie miało doświadczenia ani zrozumienia podstaw OIOM i musiało uczyć się pracy w miarę postępów. Zamiast odciążać personel OIOM-u, to – w niektórych przypadkach – utrudniało im pracę.

Pielęgniarki specjalistyczne pracują w wielu różnych dziedzinach. Przykłady zawierają:

- Opieka nad osobami starszymi, która obejmuje choroby współistniejące, takie jak choroba sercowo-naczyniowa, cukrzyca i zapalenie stawów
- Opieka nad młodymi ludźmi, która obejmuje trudności w uczeniu się, przemoc, depresję i uzależnienia
- Opieka w nagłych wypadkach, która obejmuje szereg różnych umiejętności, w tym szkolenie do pracy na śmigłowcach ratunkowych.

Przykład 2: Medycyna ratunkowa

Szefem Grupy Pielęgniarek Specjalistycznych w Portugalii jest pielęgniarka OIOM-u i często stacjonuje w bazie helikopterów. Szkoli również nowe pielęgniarki OIT do uzyskania certyfikatu obsługi helikoptera.

'250-plus types of specialisations in nursing' ESNO - 2021

Przedstawiciele pielęgniarek w Europie i na świecie mówią o niedoborach pielęgniarek, ale jest to zbyt niejasna koncepcja aby się zająć, a nawet się jej unika, aby dotknąć prawdziwego problemu, który się za tym kryje: w jaki sposób doszło do tej sytuacji i kto jest za nią odpowiedzialny, jakie instytucje lub jaki rodzaj kultury? A może zdrowie jest dziś zdominowane przez medycynę? Duże liczby przyciągają wiele uwagi, na przykład wspomnianie o niedoborach pielęgniarek w szpitalach na całym świecie i w Europie, ale może to tylko odwrócić uwagę od prawdziwego problemu, jest to zbyt duży problem, aby go zrozumieć i może stać się on zbyt abstrakcyjny. Musimy uniknąć tej abstrakcji i stać się bardziej konkretni. Jeśli są wolne miejsca dla pielęgniarek, należy skupić się na specjalnościach, jak pokazano na przykład na brytyjskich stronach z ofertami pracy: [NHS nursing and midwifery jobs site](#) (strona w języku angielskim).

Do ESNO często zwracają się europejskie agencje rekrutacyjne z pytaniami dotyczącymi akredytacji, na przykład, czy istnieje uznany i akredytowany instytut pielęgniarstwa dla pielęgniarek OIOM. Ale tak nie jest, ponieważ wiele narodów europejskich odmawia uznania specjalności za konkretne zawody. Stanowisko to nie spełnia wymogów mobilności zawodowej wynikających z unijnej dyrektywy o uznawaniu kwalifikacji zawodowych. Znam osobisty przykład pielęgniarki z wyższym stopniem naukowym w zakresie zdrowia psychicznego, która przeprowadziła się do Francji i nie mogła pracować w swojej specjalności. Musiała zacząć od nowa jako pielęgniarka ogólna, bo nie było innej możliwości.

Stanowisko ESNO jest takie, że jeśli po prostu mówisz o „niedoborze pielęgniarek”, to nic nie daje, ale czyniąc dyskusję bardziej konkretną i skupiając się na specjalnościach, możliwe jest tworzenie polityki.

Przykład 3: Rozwiązanie problemu niedoborów pielęgniarek w opiece wieńcowej

Szpital w Holandii musiał zamknąć część oddziału wieńcowego z powodu braku pielęgniarek. Aby temu zaradzić, szpital zainwestował w tworzenie ścieżek kariery, angażując pielęgniarki w politykę, projekty i programy oraz tworząc ambasadorów wśród pielęgniarek.

Niektórzy mogą argumentować sprzeciw wobec specjalizacji twierdząc, że zaszała za daleko – że dochodzi do tego, że istnieją specjaliści od lewego i prawego płątka ucha. Istnieje wiele nisz, w których specjalizacja ma kluczowe znaczenie i jest kluczowym elementem dzisiejszego zaawansowanego świadczenia opieki zdrowotnej.

Przykład 4: Kardiochirurgia u noworodków

Każdego roku w szpitalach, w których rodzą się dzieci, wystąpi jeden lub dwa przypadki noworodków z poważnymi problemami z sercem. Te dzieci muszą przejść operację, potencjalnie w wieku zaledwie kilku dni. W Holandii istnieją cztery szpitale, które mogą wykonywać te operacje. Chirurdzy muszą posiadać specjalistyczne umiejętności i wykonywać co najmniej 50 do 70 operacji rocznie, aby utrzymać swój poziom wiedzy. To trochę jak piloci, którzy muszą utrzymać swoje godziny lotu. Chirurdzy muszą być otoczeni przez wykwalifikowany personel, w tym pielęgniarki operacyjne.

Operacja serca, zwłaszcza u bardzo małych dzieci, bardzo różni się od operacji ortopedycznej lub operacji mózgu. W skład zespołu muszą wchodzić pielęgniarki przeszkolone w zakresie chirurgii serca, a także specjalnie wykwalifikowane pielęgniarki anestezjologiczne, pielęgniarki rekonwalescencji i tak dalej.

Kiedy dziecko jest po zakończonym zabiegu, Ty jako rodzic odwiedzający pediatryczny OIOM możesz oczekiwać, że pielęgniarka OIOM położy Ci rękę na ramieniu i powie z uśmiechem: „Mam nadzieję, że masz takie samo zaufanie do powrotu do zdrowia Twojego dziecka jak my. Nieźle sobie poradziła w chirurgii – byłem tam z nią – i jest cudowna”.

Blog #Caring4Nurses zawiera posty na temat niedoborów pielęgniarek (linki w języku angielskim):

- [Recruitment versus retention](#)
- [A year nursing in COVID times: working in a time capsule and how to get out](#)

ASYSTENCI OPIEKI ZDROWOTNEJ: POTENCJALNE ROZWIĄZANIE?

Asystenci pielęgniarki wspierają pacjentów i mogą monitorować stan pacjentów, pobierać próbki do badań oraz prowadzić promocję zdrowia i edukację. Podejściem do radzenia sobie z niedoborem pielęgniarek jest większe wykorzystanie asystentów pielęgniarskich, uwalniając dostępne pielęgniarki do przeprowadzania bardziej złożonych procedur. Może to jednak nie zadziałać, ponieważ wielu pacjentów cierpi na schorzenia i choroby współistniejące, które są zbyt złożone, aby mogli je leczyć asystenci opieki zdrowotnej. Rozwiązaniem może być rozszerzenie szkolenia asystentów pielęgniarskich o podstawy anatomii, fizjologii i patologii lub zachęcenie ich do rozpoczęcia szkolenia pielęgniarskiego w dziedzinie, w której są dobrzy i czują się wyzywani oraz bycia częścią szerszej społeczności pielęgniarskiej.

MOBILNOŚĆ I UZNANIE PIELĘGNIAREK

Dyrektywa UE w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych umożliwia swobodny przepływ specjalistów, takich jak lekarze i architekci, w UE.² Założenie było takie, że powinno to spowodować uznanie pielęgniarki specjalistycznej poza granicami, potencjalnie pomagając w kwestiach niedoborów pielęgniarek. Jednak działania były niewielkie, a pielęgniarki wyjechały za granicę. Wiele z nich wróciło do domu. Warunki i profile kariery, które mogą pomóc temu ruchowi, to:

STAN

- Praca w dobrych warunkach
- Posiadanie akceptowalnej pensji
- Dopuszczalne godziny pracy
- Mieszkanie w mieszkaniu, które spełnia warunki godnego lokum
- Warunki, w których możliwe jest założenie rodziny

PROFIL KARIERY

- Atrakcyjny profil pracy
- Przyjemna i inspirująca rola, aby pielęgniarka chciała zostać
- Zrównoważona rola z możliwością awansu zawodowego

² https://ec.europa.eu/growth/single-market/services/free-movement-professionals_en

STRATEGIA

ROZWIĄZYWANIE NIEDOBORÓW PIELĘGNIARKI POPRZEZ MOŻLIWOŚCI SPECJALIZACJI

Rozwiązanie problemu niedoborów pielęgniarek poprzez specjalizację wymaga uznania specjalizacji, w tym tych na zaawansowanych poziomach praktyki. Ta decyzja leży w rękach funkcjonariuszy krajowych i europejskich – muszą przyrzeć się skutkom nieprawidłowego działania. W końcu – ciągu ostatniego roku widzieliśmy również efekt zbyt małej ilości pielęgniarek we wszystkich specjalnościach.

W ESNO staramy się wspierać naszych członków ESNO, gdy idą o krok dalej w kryzysie. Sprawimy, że nasz głos i ich głos zostaną usłyszane.

ESNO uruchomiło „DEKADA PIELĘGNIARKI SPECJALISTYCZNEJ 2020 – 2030” (patrz ogłoszenie poniżej). Pracujemy nad długoterminowym planem projektu i mamy nadzieję, że opublikujemy go w trzecim lub czwartym kwartale 2021 roku.

Ta kampania ma na celu być pozytywną i zmniejszyć problem niedoborów pielęgniarek – mamy nadzieję, że ułatwi to rozwiązanie.

10 KROKÓW W KIERUNKU ROZWIĄZANIA BRAKÓW PIELĘGNIARKI

1. Musimy przestać traktować **niedobory pielęgniarek jako ogólny problem**, ponieważ oznacza to, że nikt nie czuje się za to odpowiedzialny
2. Musimy przeprowadzić dogłębną analizę tego, **jak dotarliśmy do tej sytuacji**. Patrząc na dane i biorąc odpowiedzialność za to co się stało, możemy odwrócić bieg wydarzeń.
 - Wszyscy musimy być odważni i zaakceptować pytanie, w którym myliliśmy się co do wpływu COVID-19 na liczbę pielęgniarek, ponieważ tak wiele specjalistycznych pielęgniarek zmarło z powodu zakażenia COVID-19.
3. Tylko poprzez **rozbicie problemu kadrowego na komponenty**, problemy można rozwiązać.
4. Kwestie należy rozwiązywać **na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym**, a nie na szczeblu europejskim; im większy problem, tym mniejsze zainteresowanie.
5. Utratę pielęgniarek można spowolnić jedynie **dzięki uatrakcyjnieniu zawodu**, inspiracją do pracy i przedstawieniem możliwości pracy. Należy to zrobić na szczeblu krajowym i lokalnym.
6. **Wynagrodzenia** muszą odgrywać kluczową rolę w tej debacie – warunki pracy i wynagrodzenie muszą być akceptowalne dla pielęgniarek, jak w każdym innym zawodzie.
7. **Ciągły rozwój zawodowy** ma kluczowe znaczenie dla utrzymania pielęgniarek. Należy skoncentrować się na pielęgniarkach z 10-20-letnim doświadczeniem.
8. Europejskie specjalistyczne organizacje pielęgniarskie i organizacje pozarządowe muszą współpracować nad **harmonizacją szkolenia** i edukacji, aby uniknąć różnic w poziomach edukacji.
9. Pielęgniarki specjalistyczne powinny być włączane **na wszystkich poziomach polityki i we wszystkich decyzjach politycznych**, aby zlikwidować luki między polityką a rzeczywistością kliniczną.
10. **Należy przestać akceptować fakt**, że coraz więcej pielęgniarek rezygnuje z zawodu i nieustannie należy szukać wszelkich rozsądnych rozwiązań, aby zapobiec dalszemu upadkowi pielęgniarstwa.

RÓŻNORODNOŚĆ SPECJALISTYCZNYCH ZAWODÓW PIELĘGNIARKI: BŁOGOSŁAWIEŃSTWO

Istnieje wiele różnych specjalizacji pielęgniarstwa, z których każda ma wyjątkową rolę lub dziedzinę wiedzy. Istnieje wiele dróg do stania się pielęgniarką specjalistyczną. Wiele pielęgniarek zaczyna specjalizować się w ramach studiów licencjackich z pielęgniarstwa. Niektórzy kontynuują zdobywanie dyplomów lub certyfikatów w wyspecjalizowanych dziedzinach medycyny. Istnieją skrzyżowania i nakładanie się (czasowe lub strukturalne) w wielu obszarach specjalizacji – na przykład pielęgniarki pracujące w andrologii (i są częścią zespołu zajmującego się rakiem prostaty) pracują również z pielęgniarkami onkologicznymi, a także pracują w edukacji i badaniach. Rodzaje specjalizacji są coraz większe i bardzo ważne jest, aby wziąć pod uwagę to zjawisko i przedstawić kilka przykładów opartych na dostępnych zasobach internetowych, z którymi można się zapoznać, aby uzyskać więcej informacji.^{3,4,5}

Istnieje kilka sposobów kategoryzacji pielęgniarek specjalistycznych:⁶

- Poziom szkolenia podyplomowego lub pokwalifikacyjnego
- Obszar ich specjalizacji
- Społeczności, z którymi współpracują
- Rodzaj obiektu, w którym pracują

PRZEGLĄD JAKO WRAŻENIE

PRZYKŁAD PIELĘGNIARKI W PEDIATRII

- Zarejestrowana pielęgniarka pediatryczna
 - Praca na oddziale pediatrycznym szpitalnym lub w gabinetach pediatrycznych. Opiekują się niemowlętami, dziećmi i młodzieżą z różnymi potrzebami medycznymi.
- Pielęgniarka na OIT noworodków
 - Praca na oddziale intensywnej terapii noworodków w szpitalu. Opiekują się noworodkami i wcześniakami.
- Położna:
 - Pracują bezpośrednio z kobietami przez cały proces porodu. Wykonują wiele ważnych zadań, w tym podawanie znieczulenia zewnątrzoponowego lub innych leków, synchronizowanie skurczów i pokazywanie nowym matkom, jak robić wszystko, od zmiany pieluchy po karmienia dziecka.
- Pielęgniarka na OIT pediatrycznym
 - Pracują na oddziale intensywnej opieki pediatrycznej, opiekuje się niemowlętami, dziećmi i nastolatkami z różnymi poważnymi schorzeniami. Podają one leki, śledzą parametry życiowe i zapewniają wsparcie chorym dzieciom i ich rodzinom.
- Pielęgniarka okołoporodowa.
 - Pracują z kobietami przez okres ciąży, porodu i w pierwszych miesiącach życia niemowląt. Koncentrują się na zachęcaniu i wspieraniu nowych rodzin.

³ <https://www.gmercyu.edu/academics/learn/types-of-nurses>

⁴ <https://nursejournal.org/resources/nursing-specialties-guide/>

⁵ <https://www.healthline.com/health/types-of-nurses>

⁶ GUIDELINES ON ADVANCED PRACTICE NURSING NURSE ANAESTHETISTS https://www.icn.ch/system/files/documents/2021-05/ICN_Nurse-Anaesthetist-Report_EN_WEB.pdf

- Konsultant laktacyjny.
 - Uczą nowe matki, jak karmić piersią swoje dzieci. Pomagają im również przezwyciężyć wszelkie problemy, takie jak ból lub słabe przystawianie, które mogą utrudniać karmienie piersią.
- Pielęgniarka neonatologiczna.
 - Pielęgniarki neonatologiczne pracują z noworodkami w pierwszych tygodniach życia.
- Pielęgniarka zajmująca się niepełnosprawnością rozwojową.
 - Pracują na rzecz pomocy dzieciom i dorosłym niepełnosprawnym, takimi jak z zespołem Downa lub z autyzmem. Niektórzy zapewniają opiekę domową, podczas gdy inni pracują w szkołach lub innych miejscach.
- Dyplomowana pielęgniarka położna.
 - Zapewnienie opieki prenatalnej kobietom w ciąży. Mogą również pomagać w procesie porodu i zapewniać opiekę noworodkom.
- Pielęgniarka endokrynologiczna dziecięca.
 - Pomoc dzieciom z różnymi zaburzeniami endokrynologicznymi, w tym cukrzycą i zaburzeniami tarczycy. Często pracują z dziećmi i młodzieżą o opóźnionym rozwoju fizycznym i umysłowym.

Kombinacje Specjalności: Obecnie w niektórych krajach specjalizacje są skomponowane w klastry, takie jak High Clinical Care, łączące edukację w zakresie opieki: intensywnej, anestezjologicznej, operacyjnej i pogotowia pielęgniarskiego.

PIELĘGNIARKI O SPECJALNOŚCI MEDYCZNEJ

- Pielęgniarka epidemiologiczna:
 - Specjalizują się w zapobieganiu rozprzestrzeniania się niebezpiecznych wirusów i bakterii. Często wiąże się to z edukacją świadczeniodawców i społeczności o sposobach powstrzymania rozprzestrzeniania się infekcji.
 - Potrafi pracować na poziomie lokalnym, regionalnym lub krajowym
 - Może doradzać ECDC lub WHO.
- Pielęgniarka sądowa.
 - Jest przeszkolona do pracy z ofiarami przestępstw. Obejmuje to przeprowadzenie badania fizykalnego i zebranie dowodów kryminalistycznych w sprawach karnych.
- Pielęgniarka pogotowia ratunkowego.
 - Zajmuje się różnymi problemami medycznymi, od skręconych kostek po ciężkie urazy. Opiekują się różnymi grupami ludzi w każdym wieku i pomagają w przyjmowaniu i opiece w nagłych wypadkach. Mogą pracować w karetkach.
- Pielęgniarka telemetryczna.
 - Sprawują opiekę nad osobami wymagającymi intensywnej opieki medycznej, które wymagają stałego monitorowania medycznego. Są pielęgniarkami certyfikowanymi do korzystania z zaawansowanych technologii, takich jak elektrokardiogramy.

- Pielęgniarka onkologiczna.
 - Pracują z osobami chorymi na raka lub poddawanymi badaniom na raka. Pomagają podawać leki i asystują przy zabiegach, takich jak chemioterapia i radioterapia, pracują z osobami w każdym wieku. Dotyczy to również dzieci i osób wymagających przeszczepu szpiku kostnego.
- Pielęgniarka sercowo-naczyniowa.
 - Pracują z osobami, które mają zaburzenia serca i naczyń krwionośnych. Często monitorują osoby na oddziale intensywnej terapii po zawale serca i ściśle współpracują z kardiologami.
- Urologia.
 - Pracują w ośrodkach urologicznych i w przychodniach, a często także są pierwszym kontaktem pacjentów leżących w domu i wymagających całodobowej opieki pielęgniarskiej.
 - Pielęgniarki andrologiczne specjalizują się w problemach urologicznych występujących tylko u mężczyzn.
- Pielęgniarka dializacyjna.
 - Pracuje z pacjentami z niewydolnością nerek. Budują relacje z pacjentami poddawanyymi regularnym dializom, zapewniając wsparcie i edukację. Mogą również brać udział w przeszczepach.
- Pielęgniarka psychiatryczna.
 - Przeszkolona w leczeniu osób z różnymi problemami zdrowia psychicznego. Pomagają w podawaniu leków i w razie potrzeby zapewniają interwencję kryzysową.
 - Dzieci: w przychodniach i społecznościach (w domu i szkołach)
 - Uzależnienie: specjalizuje się dodatkowo w uależnieniu od narkotyków czy paleniu papierosów, alkoholu, hazardu i gier
 - Konsultacje: porady dla wszystkich oddziałów
 - Intensywna terapia: praca w zamkniętym otoczeniu z pacjentami, którzy stanowią zagrożenie dla siebie lub społeczeństwa
 - Osoby w podeszłym wieku: w tym choroby współistniejące, demencja i koniec życia
- Pielęgniarka zajmująca się leczeniem bólu.
 - Pomaga osobom cierpiącym na ostry lub przewlekły ból. Pracują z ludźmi w celu opracowania strategii radzenia sobie z codziennym bólem i poprawy jakości ich życia.
- Leczenie ran.
 - Świadczenie szerokiej gamy usług o krytycznym znaczeniu, od oceny stanu stopy cukrzycowej i łagodzenia infekcji po opracowywanie planów leczenia i opiekę nad odleżynami.
- Intensywna opieka/opieka krytyczna.
 - Pracują na oddziale intensywnej terapii w szpitalu z populacją dzieci, noworodków lub osób dorosłych. Mogą specjalizować się w zależności od potrzeb demograficznych pacjenta i wielkości szpitala, w którym pracują. Pielęgniarki OIOM pracują w dużej mierze z pacjentami, którzy już mają duże prawdopodobieństwo wystąpienia powikłań zagrażających życiu oraz procesu urazowego lub chorobowego, ponieważ pacjenci OIOM wymagają intensywnej i częstej opieki pielęgniarskiej, oceny i monitorowania.
- Pielęgniarka sali operacyjnej/pielęgniarki okołoperacyjne/pielęgniarki chirurgiczne

- Odpowiedzialne są za pacjentów do planowanych operacji, są wyspecjalizowanymi pielęgniarkami zarejestrowanymi. Pełnią różne role w zależności od sytuacji: mogą pełnić funkcję pielęgniarek instrumentariuszek lub anestezjologicznych. Pielęgniarki operacyjne przewidują zabieg operacyjny i podają narzędzia chirurgiczne chirurgowi, natomiast pielęgniarki anestezjologiczne nadzorują opiekę pielęgniarską podczas zabiegu chirurgicznego, zapewniają bezpieczeństwo pacjenta i zespołu. Pielęgniarka okołoperacyjna jest również łącznikiem pomiędzy pacjentem, jego bliskimi i zespołem medycznym.
- Pielęgniarka zajmująca się oparzeniami.
 - Zajmuje się leczeniem i monitorowaniem rany oparzeniowej i odgrywają kluczową rolę w ocenie urazów emocjonalnych i psychologicznych, które tak często towarzyszą oparzeniom. Ta specjalność wymaga szerokiego zakresu umiejętności klinicznych, w tym triage, leczenia bólu, intensywnej opieki i odzyskiwania kondycji po traumie.

Przykład 5: Pielęgnacja oparzeń

30 października 2015 r. 27 osób zginęło podczas pożaru klubu nocnego „Colectiv” w Bukareszcie. Kolejnych 37 zmarło w następnych tygodniach; kolejne 180 osób zostało rannych. Pacjenci byli wysyłani do szpitali w całej Europie, w tym do Royal Victoria Infirmary w Newcastle. Ośrodki te mogą działać wyłącznie z wysoko wykwalifikowanymi i doświadczonymi lekarzami i pielęgniarkami specjalistycznymi.⁷

- Pielęgniarka dermatologiczna.
 - Skupia się na leczeniu ran, urazów i chorób skóry, w tym raka skóry oraz sprawuje opiekę nad pacjentem po operacjach plastycznych.

Przykład 6: Pielęgniarki w łuszczycy – PsoPlus na Uniwersytecie w Gent

Łuszczycyca jest złożoną, wieloetapową chorobą przewlekłą i ogólnoustrojową, której częstość występowania w naszym regionie wynosi 3%. Intuicyjnie zdawaliśmy sobie sprawę, że na łuszczycę należy patrzeć holistycznie, biorąc pod uwagę choroby współistniejące, a także problemy psychospołeczne związane z tą chorobą. Dziewięć lat temu zdecydowaliśmy się na utworzenie zintegrowanej jednostki treningowej o nazwie PsoPlus.⁸

Co najważniejsze, stworzyliśmy bezpośredni dostęp do reumatologa i gastroenterologa. W przypadku problemów psychospołecznych planujemy dla pacjenta konsultację z dedykowanym psychologiem. Zorganizowaliśmy komunikację z lekarzem rodzinnym, popartą dokładnymi informacjami na temat chorób współistniejących pacjenta, co sugeruje leczenie schorzeń towarzyszących. Zachowanie związane ze stylem życia jest omawiane z każdym pacjentem i w razie potrzeby kierujemy pacjentów do dietetyka, poradni leczenia otyłości i/lub usług pomocy w leczeniu uzależnień (alkohol/palenie).

⁷ <https://www.bbc.co.uk/news/av/uk-england-tyne-35709104>

⁸ <http://vbhcprize.com/psoplus/>

- Pielęgniarka anestezjologiczna
 - Zapewnia zindywidualizowaną opiekę w zakresie znieczulenia, leczenia bólu i powiązanych usług anestezjologicznych pacjentom przez całe życie, których stan zdrowia może wahać się od zdrowego po wszystkie poziomy zaostżenia, w tym choroby lub urazy nagłe, ciężkie lub zagrażające życiu.

- Sedacja: na oddziałach dla pacjentów wymagających sedacji miejscowej lub płytkiej
- Specjalni konsultanci bólu
- Na sali operacyjnej, przed, w trakcie i po znieczuleniu

PIELĘGNIARKI PRACUJĄCE W OKREŚLONYCH SPOŁECZNOŚCIACH

- Pielęgniarka opieki paliatywnej
 - Pielęgniarki opieki paliatywnej to wyspecjalizowane pielęgniarki pomagające ludziom żyjącym w stanie terminalnym i wszystkim dotkniętym diagnozą, w osiągnięciu jak najlepszej jakości życia. Oprócz opieki i wsparcia dla pacjentów, pielęgniarki opieki paliatywnej pomagają całym rodzinom w jednym z najtrudniejszych czasów, jakie każdy z nas może napotkać. Są doświadczone we wszystkich dziedzinach zdrowia z powodu chorób współistniejących.
- Szkolna pielęgniarka.
 - Pracuje w szkołach publicznych i prywatnych, aby zapewnić szereg opieki medycznej dla dzieci i młodzieży. Oprócz leczenia urazów i chorób pomagają również uczniom radzić sobie z bieżącymi stanami, takimi jak cukrzyca i podawanie leków.
- Pielęgniarka uchodźców.
 - Działają na całym świecie z organizacjami, takimi jak Organizacja Narodów Zjednoczonych i Lekarze bez Granic. Zapewniają opiekę medyczną i psychologiczną rodzinom uchodźców i społecznościom imigrantów.
- Pielęgniarka wojskowa.
 - Pracują z obecnymi i byłymi członkami służby w klinikach wojskowych na całym świecie. Zatrudnione są tam pielęgniarki wojskowe, które mogą leczyć członków służby czynnej w strefach działań wojennych.
- Pielęgniarka więzienna.
 - Zapewnia opiekę medyczną osadzonym. Może to obejmować leczenie urazów, zapewnienie opieki prenatalnej lub leczenie chorób przewlekłych.
- Pielęgniarka zdrowia publicznego.
 - Często pracują na stanowiskach opartych na badaniach naukowych lub z wrażliwymi społecznościami, aby rozwijać postęp w opiece medycznej.
- Zarządzanie kliniczne.
 - Pielęgniarki obejmują role zarówno kierowania poszczególnymi oddziałami, jak i pracę jako dyrektor pielęgniarstwa w szpitalu.
- Edukacja.
 - W tym przypadku pielęgniarki często mają wyższe stopnie naukowe w połączeniu z kwalifikacjami i doświadczeniem w nauczaniu. Pielęgniarka może łączyć pracę w praktyce klinicznej z nauczaniem.
 - Praca ze studentami studiów licencjackich i podyplomowych pielęgniarstwa, w tym badania.

ZAAWANSOWANE DEFINICJE PIELĘGNACJI PRAKTYKI

Z wytycznych ICN dotyczących zaawansowanej praktyki pielęgniarstwa:⁹

- Zaawansowana praktyka pielęgniarstwa (ANP)

- Zaawansowana praktyka pielęgniarstwa to dziedzina pielęgniarstwa, która poszerza granice zakresu praktyki pielęgniarstwa, przyczynia się do pogłębiania wiedzy pielęgniarstwa i promuje rozwój zawodu. ANP charakteryzuje się integracją i zastosowaniem szerokiego zakresu wiedzy teoretycznej i opartej na dowodach, która pojawia się w ramach kształcenia pielęgniarstwa podyplomowego.

- Zaawansowana pielęgniarka z praktyką (APN)

- Zaawansowana pielęgniarka z praktyką pielęgniarstwa (APN) jest pielęgniarką ogólną lub specjalistyczną, która dzięki dodatkowemu wykształceniu (minimum magisterskie) zdobyła bazę wiedzy eksperckiej, złożoną z umiejętności w podejmowaniu decyzji i kompetencji klinicznych w zakresie zaawansowanej praktyki pielęgniarstwa, przez co są ukształtowane przez kontekst, w którym mają uprawnienia do wykonywania zawodu.

- Zaawansowana praktyka pielęgniarstwa (APN)

Zaawansowana praktyka pielęgniarstwa obejmuje zaawansowane interwencje pielęgniarstwa, które wpływają na wyniki klinicznej opieki zdrowotnej dla poszczególnych osób, rodzin i różnych populacji. Advanced Practice Nursing opiera się na kształceniu i przygotowaniu absolwentów wraz z określeniem głównych kryteriów i kluczowych kompetencji dla praktyki.

- Zarejestrowana Pielęgniarka Zaawansowanej Praktyki (APRN)

- APRN, stosowany w USA tytuł nadawany pielęgniarce, która spełniła wymagania edukacyjne i certyfikacyjne oraz uzyskała licencję na wykonywanie zawodu APRN w jednej z czterech ról APRN: Certyfikowana Zarejestrowana Pielęgniarka Anestezjologiczna (CRNA), Certyfikowana Położna (CNM), Specjalistka Pielęgniarstwa Klinicznego (CNS) i Certyfikowana Pielęgniarka Praktyki (CNP)

Pielęgniarki specjalistyczne i ich role są niezbędne i przyczyniające się do lepszej i bezpieczniejszej opieki zdrowotnej oraz wskaźników, które muszą być obecne na wszystkich poziomach i wymiarach dobrze funkcjonującego systemu opieki zdrowotnej.

⁹ https://www.icn.ch/system/files/documents/2020-04/ICN_APN%20Report_EN_WEB.pdf

DALSZE CZYTANIE

2004 - Zestaw umiejętności i zmiana polityki w służbie zdrowia: pielęgniarki w zaawansowanych rolach: James Buchan i Lynn Calman <https://www.oecd.org/els/health-systems/33857785.pdf>

2016 - Po co koncentrować się na miksie umiejętności i zakresie praktyki?

'250-plus types of specialisations in nursing' ESNO - 2021

<https://www.oecd.org/els/health-systems/Item-1b-Skills-mix-scope-practice-Glinos-European-Observatory.pdf>